

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Za Redakcją odpowiedzialny
Władysław Bronikowski w Poznaniu.
Dziennik Poznański
Cena ogłoszeń (inzeratów):
Cena drobnych 15 fen. — Kłamy od wiersza
drobnych 30 fen. (incl. tłumaczenia).
Listy
Redakcyi, Administracyi i Ekspedycyi winny być
frankowane.

Przedpłata kwartalna
wywóz w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Prusach 7 marek 50 fen., w Austrii 9 mar. 15 fen., w Belgii, Włoszech, Szwajcarii, Serbii, Ameryce, w Danii, Francji Anglii i Szwecji 12 mar.
Przedpłata ogłoszenia
przyjmują się w Ekspedycyi; przedpłata przyjmują
w monarchii pruskiej oraz w państwach do związku
pocztowego niemiecko-austriackiego należących urzędy
pocztowe. W innych krajach zaś tylko nasze agentury
za których pośrednictwem (zobacz niżej) można także
przesyłać ogłoszenia do eksp. Dziennika Pozn.
Rekopisma
nadsyłane Redakcyi nie zwracają się i nie są one będą

Ajencye Dziennika Poznańskiego:
W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. — Ogłoszenia dla Dziennika przyjmuje w Paryżu wyłącznie p. Adam, Carrefour de la Croix Rouge 2. —
W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 43. A. Retemeyer, Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behren-
strasse 24 i Central-Annoncen-Bureau der Deutschen Zeitungen, Mohrenstrasse 45. — W Bremie: E. Schlotte. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse — W Plesze-
wie: L. Zboralski.

Z powodu Święta uroczystego
Dziennik jutro nie wyjdzie.

POZNAŃ, 31 października.

Nie wszystkie jeszcze dzienniki berlińskie rozbiegają się, którą wczoraj prezydent urzędu kancleńskiego, ster Hofmann zagał parlament niemiecki na jej sali w zamku królewskim — i nie wszystkie zawiązują się nad jej doniosłością. Kilka tylko stanowi pod tym względem wyjątek. Z uwag na pismo to jest widoczna, że ich zdaniem mowa zagagał parlament nie uspokaja wzburzonych nieco umyśle w obec zawiązań na Wschodzie i nie zadowalnia ich, którzy na polu ekonomiczno-handlowym ziewali się przedłożenia rozmaitych projektów rządowych. Mowy tronowe, jeżeli ich przedmiotem polityka graniczna, wypowiadają zwykle arcy mało; co rząd zrozu-
miał, jakiej trybunały się będzie polityki na przyszłość — tego nie wytacza przed forum ciał parlamen-
taryjnych. To też nie spodziewano się, ażeby ustępy, od-
czuwające się do spraw zagranicznych, wypowiadały, że
takie takie lub inne zajmą stanowisko w obec kwestyi
wchodzącej — ale spodziewano się, że rząd z donioslejs-
zymi wystąpi projektami, które ulgę przyniosą w tym
ciężkim stanie, w jakim znajdują się i handel i przes-
t. Tymczasem w obec tego nie nie zapowiedziano —
wywają się pisma — a mowa, o ile odnosi się do
praw wewnętrznych, więcej budzi obaw niż nadziei.
I ustęp poświęcony sprawom zewnętrznym nie tylko
nie wyjaśnia sytuacji, ale ją więcej jeszcze „zaciemnia.“
Mowa: że cokolwiek przyniesie z sobą przyszłość, Niem-
cy pewnie być mogą, iż krew ich synów popłynie tylko
tędy, skoro wymagać tego będą honor i interesa Niemiec —
nie przyczyniają się do usunięcia obaw, nie ustępujących
im pogłosek jakoby pokojowych. Uwagi zaś, że stosunki
niemieckie z zagranicznymi mocarstwami są przyjazne i że
pokojowa polityka Niemiec — uważają dzienniki za zwykłe
zrażenia, do których wielkie nie przywiązują wartości.
Pisn zagranicznych jedyny dotychczas Nord omawia
nową tronową i wielce z niej zadowolony. Mowa —
słowa brusselskiego pisma — uroczyste zatwierdza-
nie trzeczescarskiego przymierza, któremu Europa
wiedzieć utrzymywanie pokoju. Chciano rozszerzać
przymierze — ale nie powiodło się. Rola pośrednika,
jaką przyjął cesarz między Rosją a Austrią, naj-
wzniejszą jest gwarancją, że wszystkie przeszkody w
zawieszeniu pokojowej kwestyi wschodniej usunięte zo-
staną. — Że tej wiary, jaką Nord pokłada w trzecz-
escarskim przymierzu, nie podzielały inne pisma, pisaliśmy
już wiele razy. Nie chcąc się więc powtarzać, przyste-
jemy do zapisania najświeższych wiadomości. Otóż i
dzisiejsze korespondencje i telegramy, jakie odbieramy,
są spokojne jak wczorajsze. Czy jutrzejsze zaś
wiadomości nie będą znowu wojenne, trudno to przewidzieć,
w każdym razie nie należałoby się temu dziwić — dość,
że według dzisiejszych odebrał ambasador francuski po-
wołanie popierania projektu sześciotygodniowego rozejmu
i że za nim przemawia także będą reprezentanci Aus-
tryi i Anglii. Dalej donoszą z Carogrodu, iż tam już
nie wątpia, że układy między Rosją a Portą pomyślnie
wezmą obrót, ponieważ według Tageblattu miał
sultan w dniu 18 b. m. wystosować list własnoręczny
do cara Aleksandra, zredagowany w duchu bardzo po-
jednawczym. Biuro Reutersa odbiera nawet wiado-
mość z Carogrodu, że na audyencji prywatnej, na której
przyjrzynowany był generał Ignatiew zeszłej soboty, zgo-
dził się sultan bezwarunkowo na zawarcie sześciotygo-
dniowego rozejmu. Zdaniem pomienionego pisma rozpo-
czętyby się zawieszenie broni z dniem 1 listopada a Ser-
bia i Czarnogóra byłyby tym samym zmuszone do za-
prześtania wojny. Tak brzmią dzisiejsze doniesienia.
Żeśmy mieli słusznosc nie dając im wiary a przynajmniej
zamieszczając je z zastrzeżeniem, bo według naszego prze-
konania zbyt są napięte stosunki, zbyt widoczne za-
miary Rosyi, ażebyśmy mogli się ludzi, że na drodze
pokojowej załatwi się kwestya wschodnia, — wykazuje co
dopiero odebrany telegram, który brzmi, jak następuje

Petersburg, 31 października. Dziennik
urzędowy zawiadamia, że generał Ignatiew o-
trzymał polecenie zażądania od W. Porty
przyjęcia sześciotygodniowego zawie-
szenia broni i zaprzestania działań
wojennych w przeciwnym czterdziestu o-
śmiu godzin, w przeciwnym razie ma
zawrzeć wszelkie stosunki dyplomatycz-
ne i opuścić bezzwłocznie wraz z ca-
łym personelem ambasady stolicę tu-
recką.

* Kółko włościańskie. W niedzielę
dnia 29 października zawiązało się staniem Towarzy-
stwa rolniczego powiatu inowrocławskiego Kółko rolnicze
włościańskie w Wielkim Sławsku. Przewodniczącym o-
brano p. Nawrockiego z Bożejewic — sekretarzem
p. Meissnera z Emowa pod Kruświcą.

Wiadomości urzędowe.
Król zamianował dyrektora sądu dowieatowego Graetz
we Wriessn, tajnym radcą sprawiedliwości.

Korespondencje Dziennika Poznańskiego.

Warszawa, 29 października.

(Przygotowanie wojenne. — Cukrownie. — Szkoły rolnicze. —
Wystawa. — Rozmaitości.

(a) Przygotowania wojenne Rosyi nie ustają. Tu
już między ludem rozpuszczają pogłoski, że w najbliż-
szym czasie pod broń powołani być mają wszyscy męż-
szczyźni, którzy jeszcze nie skończyli 40 roku życia —
rzeczywiście przeciw owo powołanie dotąd nie nastąpiło.
Za to zanotuję tu próby jakie w zeszłym tygodniu od-
bywano z wagonami szpitalnymi na naszej drodze żela-
znej warszawsko-wiedeńskiej. Wagony te, w których za-
wieszono są przy ścianach dwa rzędy łóżek dla rannych,
obecnie gorliwie są przygotowywane — brak bowiem
wojen w Europie, w których by Rosya udział brała od
lat dwudziestu — to jest od czasu gdy drogi żelazne
posiada, to przynajmniej tego sanitarnego przyrzędu do-
tąd niepozwolił wypróbować.

Pożyczka, o której zaciągnięciu przez bankierów ho-
lenderskich, Rosya zamyślała, jak na teraz nieudała się
podobno, ale za to, jak mówią, a conto pożyczki tej, ci
sami bankierowie podobno jej zaforszuszować zobowiązali
się 50 milionów rs. Czy to wystarczy — w razie je-
żeli Rosya rzeczywiście zdecyduje się wojnę z Turcją —
a może i z Austrią rozpocząć, wątpić wolno.

Wiadomo wam zapewne, że tak u nas w Królestwie
jak szczególnie na Ukrainie i Podolu w ostatnich la-
tach rozwinęła się prawdziwie jedna tylko gałąź przemy-
słowa a nią jest cukrownictwo. Cukrownie za kordonem
w ogóle, a przeważnie nasze t. j. Królestwa i Ukrainy,
taką już corocznie dostarczają produkcją cukru, że ta-
kowa wystarcza na zaspokojenie całej konsumpcyi cesar-
stwa. Obecnie z powodu zastój, jaki opanował nasz
handel cukrem, zastój, który grozi upadkiem wielu cu-
krowni, nieposiadających dostatecznego kredytu — u-
jawniły się różne dokładne dosyć wiadomości produkcyi
cukrowej naszej dotychczas i tak: że na 247 cukrowni
jakie w ogóle w czasie kampanii 1873/4 czynnymi były
w Carstwie z Królestwem razem — wypadło na samą
gubernią Kijowską 73, na Królestwo 38, na Podole
zaś i Wołyn 48 cukrowni. Ze cukrownie na Podolu i
Wołyniu, jak również w znacznej części w Królestwie i
na Ukrainie, z powodu niedostateczności sieci dróg żela-
znych opalone są dotąd drzewem, którego n. p. w sa-
mym Królestwie w r. 1873/4 cukrownie skonsumowały
89,384 sążni, cukrownie zaś kujawskie i sochaczewskie
w liczbie 20 w bliskości drogi żelaznej bydgoskiej istnie-
jące, skonsumowały węgla kamiennego 4,017,650 pudów
w tymże czasie. Cukrownie w kaliskiej gubernii, dopo-
magają sobie w znacznej ilości torfem.

Zauważono także, że na Rusi cukrownie przerabiają
buraki zarówno z własnych plantacji pochodzące jak
od sąsiadów zakupione — w Królestwie zaś cukrownie
mało bardzo własnych plantacji posiadają a wyłącznie
przerabiają buraki przez sąsiednich rolników dostarczane.
Ogółem mączki cukrowej cukrownie Cesarstwa i Króle-
stwa razem w kampaniach 1872/3 i 1873/4 produkowały
więcej niż po 7 milionów pudów czyli blisko po 3 milio-
ny centnarów i taką też do tej pory zdaje się być kon-
sumacya roczna cukru w granicach Carstwa i Króle-
stwa.

U nas w ostatnich latach mnożyła się i mnoży
liczba cukrowni, ale przedewszystkiem na Rusi, gdzie
przecież w zakładaniu nowych spółek cukrowych, zna-
czną rolę gra tutejsza firma Lilopa i Raua, która usta-
wianiem aparatów w nowych cukrowniach się zajmując,
jednocześnie tutejszych kapitalistów wciąga do znacznego
udziału w kiptale zakładowym cukrowni ukraińskich i
podolskich.

Cukier obecnie ten i w Rosyi tak staniał, że funt
rafinady w hurtowym handlu dostać można po 13 kop.
(t. j. po 4 srebrniki i 3 fenigi) a mimo to ogromne za-
pasz zalegają składy banków tutejszych i w Cesarstwie
i zbytu znaleźć nie mogą. W skutek czego, uboższe
w kredyt cukrownie ukraińskie, jedynie w pomocy rządu-
wej pokładają nadzieję, że się od upadku uchronić zdo-
łają. — Lecz dość już osłodziłem dzisiejszą korespon-
dencją, przejdźmy do innych spraw bieżących.

Dzienniki tutejsze w ubiegłym tygodniu zamieściły
jednogłośnie wiadomość, że mają być w Królestwie za-
kładane szkoły rolnicze dla włościan. Do tej
pory, dojsć nie mogłem źródła, z kąd właściwie wyszła
ta wiadomość. Jeżeli przeciw rządowi o czemś podobnym
zamyśla — nie wiele pożytku z tego spodziewać się mo-
żna włościańskie dzieci bowiem, które do szkół elementar-
nych uczęszczać nie chcą, dla tego, że w nich uczą prze-
ważnie po rosyjsku, tymbardziej uczęszczać nie będą
na rosyjskie kazania do szkół rządowych rolniczych.

Wystawa ziół i traw, jako też wyrobów krajowych
z metalu i skóry, którą na listopad zapowiedziało tutej-
sze Muzeum przemysłu i rolnictwa, otwartą zostanie w
przyszłą niedzielę dnia 5 listopada i trwać będzie 8 dni
następnych. Zapewne już w przyszłej korespondencji do-
dam zakomunikować szczegóły o tej pierwszej wystawie
czasowej, jaką nareszcie Muzeum do skutku doprowadza.
Warszawa, od roku blisko oczekująca na otwarcie po-
dwoi Muzeum dla publiczności, wiele ciekawości dla niej
okazuje.

W tych dniach nakoniec, po 15-letniej likwidacyi,
przez publiczną licytację sprzedane zostały aktywa dotąd
nieściągnięte po byłym speculancie, powszechnie tu zna-
nym dzierżawcy loteryi rządowej, który zbankrutowa-
wszy podstępnie, umknął za granicę, zarywając mnóstwo
pocziwych drobnych kapitalistów, po Salwianie Jakubow-
skim. Za aktywa te na sumę 62,400 rs. brzmiające na
licytacyi ktoś dał 1300 rs., a i tak powszechnie jest
mniemanie, że posłużą mu tylko na fidusiusz.

Dyrekcja naszych teatrów po długich przygotowa-
niach wprowadziła na scenę piękną dla ucha, ale prze-
starzałą operę Mercantego „Westalkę“ — graną na

innych scenach Europy przed 50 laty. Opera ta, po
trzech przedstawieniach, świecących pustkami, upadła. —
Słuszny też koncept z powodu przedstawienia tego za-
mieściła onegdajszą humorystyczna Mucha, która nie
wiem czy do was dochodzi, że jeżeli taką zasadę przed-
stawienia oper zawsze zachowywać będzie nasza dyrekcya
teatrów, to jedna z oper Wagnera ujrzy Warszawa dopi-
ewo w 1900 r.!!

Więcej nieco nowość szanującą reżysera dramatu
i komedy po Dworakach Niedoli Sarneckiego,
dotąd licznie uczęszczanych, zamierza podobno wkrótce
wprowadzić na scenę, drugą sztukę odznaczoną przez
konkurs warszawski a mianowicie Fałszywe blaski
Mellerowej.

Lwów, 29 października.

(Wybory sejmowe. — Kłeska „wiernokonstytucyjnych.“
„Enfant terrible.“ — Lament w Wiedniu. — Aida.)

(I) Wybory posłów na sejm krajowy dokonane
już u nas w większej części. Pozostaje jeszcze bowiem
tylko kurya właścicieli większych posiadłości, która we
wtorek wybiera posłów a co do której można być spo-
kojnym, iż tylko patryotów wprowadzi do sejmu. Wy-
bory z gmin wiejskich wypadły świetnie. Włościan —
których zasiadało w sejmie 23, wybrano obecnie tylko
3, gdyż wybrany w Starym Sączu Geden nie jest, jak
w pierwszej chwili myślało, włościaninem, lecz należy
do inteligencji narodowej, był komisarzem powiatowym
a w roku 1863 z powodu powstania był więziony. Par-
tya ruska zupełną poniosła przy tych wyborach klęskę.
Włościanie ruscy nie chcieli już wybierać dotychczas-
swoich swoich przewodzców w sutannach a z tych 7
księży ruskich (było 17), którzy zostali obrani, nie na-
leży 3, mianowicie księży Kaczała i obydwa Mandyczew-
scy, do party Słowa, tak że w przyszłym sejmie
wrogie to stronnictwo nawet tyle nie będzie miało gło-
sów, by mogło od siebie stawiać wnioski lub interpela-
cyje, wymagające 15 podpisów.

O rezultacie wyborów z miast już pisałem, można
go nazwać także korzystnym. Tutaj nie chodziło o po-
konanie party „ruskiej“ lecz jedynie o usunięcie kan-
dydatów stronnictwa, które się samo nazwało „mameluc-
kiem“, a które obecnie przez niezręczność p. Rewakow-
icza, zmanifestowało się jako „wiernokonstytucyjne.“
Kandydatami tego stronnictwa byli w miastach pp. Re-
wakowicz w Białej, Romanowicz w Samborze, Zbyszewski
w Rzeszowie, Zubieński w Stanisławowie i Bartoszewski
w Jarosławiu. Mowa kandydacka p. Rewakowicza we
Lwowie, o której pisałem, a której główną treścią było
wzywanie do zaniechania wszelkiej opozycji i wszelkiej
tak zwanej „wielkiej polityki“, dalej zachwalanie „bez-
wyznaniowości“ i doradzanie łączenia się z wiedeńską
partyą liberalno-wiernokonstytucyjną, zaskodziła o-
gromnie wymienionym kandydatom, ostatni jednak cios za-
dał im nieszczęsny niemiecki telegram p. Rewakowicza
wystosowany do wyborców w Białej, w którym ten kan-
dydat z lekkomyślną szczerością oświadcza, iż zawsze
walczył piórem (jako redaktor Dziennika pol-
skiego) i słowem w obronie programu wierno-
konstytucyjnego, a który to telegram, jako wy-
znanie wiary politycznej kandydata, ogłoszono drukiem
w białskiej niemieckiej gazecie, porozlepiano po rogach
ulic i porozyszano po całym kraju. Pan Rewakowicz
padł ofiarą podstępnych Niemców białskich, przeciw
którym w Dzienniku Polskim walczy. Obiecali mu
więc mandat jeżeli się przyzna do „wiernokonstytucyj-
ności“, użyczy do pośrednictwa przyjaciela kandydata i
ten poszedł na lep. Skutek był taki, że p. R. otrzymał
w Białej głos 1, a przyjaciele jego polityczni wszędzie
przy wyborach poprzepadali. W Samborze n. p. upadł
p. Tadeusz Romanowicz, człowiek najczystszygo patry-
otyzmu, którego obecność w sejmie bardzo byłaby pożą-
daną, przeciw zupełnie nieznanejmu kandydatowi panu
Zbrozkowi głównie dla tego, że jest współredaktorem
Dzienn. polsk., więc — co przeciwnicy mogli podno-
sić śmiało — „verfassungstreu.“ Sprawa niemieckiego
wiernokonstytucyjnego telegramu p. Rewakowicza jest
obecnie przedmiotem głównym zajęcia opinii w całym
kraju a tu we Lwowie szczególnie. P. Rewakowicz wi-
docznie „enfant terrible“ stronnictwa żądał sądu oby-
watelskiego na siebie a gdy to się nie powiodło, ustąpił
dla ratowania Dzienn. polsk. w opinii, urząd redak-
tora p. Romanowiczowi. Dodawać nie potrzebuję, że
lwowska Gazeta narod., Kronika codzienna,
krakowski Czas i w ogóle wszyscy przeciwnicy obozu
Dzienn. polsk. tryumfują i z kłeski, jaką sam sobie
ten obóz zadał, korzystają. Droga, którą ten obóz w
czasach ostatnich postępował była istotnie bardzo śliską.
Bezwzględne np. i nie ludzkie potępienie powstania po-
łudniowo-słowiańskiego, drwiny w ogóle z wszystkiego,
co słowiańskie, kokietowanie z Niemcami, wyśmiewanie
katolicyzmu, urąganie się z wszelkich programów opo-
zycyjnych u nas, odczuwano od tego obozu nawet tych,
którzy zresztą podzielali jego opinie liberalne i poste-
powe, a których śmiało zawsze bronić umiał bez względu
na stanowisko i potęgę przeciwników tych opinii. Kłes-
ka tego obozu jest tak wielką, iż wątpię, by się po
niej łatwo podnieść zdołał, zdaje mi się więc, że byłaby
obecnie pora do wytworzenia nowego z innych przewa-
żnie żywiołów złożonego stronnictwa liberalnego, któreby
w obec faktycznej u nas przewagi obozu konserwaty-
wnego mogło sprawie narodowej dobrze służyć.

Dzienniki wiernokonstytucyjne wiedeńskie oburzone
są rezultatem wyborów w gminach wiejskich z powodu
klęski świętojurców i usunięcia włościan ze sejmu. —
Winę zwalają one na rząd i przewidują, że w przyszłym
sejmie „szlachetczyzna“ będzie górą, i że rządy „szla-
chetców“ mogą znowu doprowadzić do rzezi tarnowskiej
i humański!! Jakież to będzie tam lament, gdy się
dowiedzą o kłesce „wiernokonstytucyjnych“ przy wy-
borach miejskich?

W teatrze naszym dają teraz operę Verdiego Aida
z wystawą i przepychem, jakiego Lwów dotychczas nie
widział.

Z teatru wojny.

Nie wiadomo do tej chwili, co sędzić o telegramie
urzędowym białogrodzkim, zaprzeczającym stanowczo
wiadomości o zajęciu przez Turków Dżunisu. N. fr.
Presse, która jedna z pierwszych podała tę dotkliwą
dla broni serbskiej pogłoskę, utrzymuje się przy swoim
i uderza namiętnie na białogrodzkie biuro prasowe, które
poważyło się zaprzeczyć niezawodnemu faktowi (!) P. o. l.
Corr., która równocześnie prawie z powyższym organem
doniosła o zajęciu przez wojska tureckie ważnych sta-
nowisk dżuniskich i uderzyła skutkiem tego w korespon-
dencyi białogrodzkiej pod dnem 24 bm. na alarm pisze
w dwa dni potem tj. 26 bm. co następuje: „Po dwóch
dniach ogólnego wzburzenia nastąpił dzisiaj chwilowe u-
spokojenie. Poczynają przychodzić do siebie i z nieco
krwią zimniejszą zapatrywać się na obecne położenie.
W zwątpiałych budzi się nadzieja, że jeszcze nie wszy-
stko stracone i że jeszcze niejedno da się uratować. —
Przedewszystkiem opiera się budząca się na nowo na-
dzieja na okoliczności zaręczoną przez koła wojskowe,
że kraj nie jest bynajmniej tak dalece wydanym na pa-
stwą nieprzyjacielowi, jak to w pierwszym przestachu
sądzono. Faktowi, że Dżunis znajduje się w rękach tu-
reckich trudno zaprzeczyć. Generał Czerniajew atoli ma
w swoim posiadaniu dotychczas dwa za Dżunisem w
kierunku Kuszewacu ciągnące się pasma wyżyn, na
których urządzono kilka szańców i redut. Dopiero wtedy,
gdyby pozycye te wpadły w ręce tureckie, otwartaby
została nieprzyjacielowi droga do Kuszewacu i Szuma-
dii. Wątpić należy, czy Abdul Kerim pasza otrzymał
rzeczywiście rozkaz do zdobycia tych obwarowanych sta-
nowisk, gdyż armia turecka skutkiem sześciotygodniowego
krwawego boju ucierpiała bardzo wiele. Jeńcy opowia-
dają, że dywizya gwardyi tureckiej, stojąca w przedniej
strazy straciła więcej niśli czwartą część swoich żołnie-
rzy. Straty po obu stronach były niesłychanie wielkie.“
N. fr. Presse szkicuje jak następuje położenie militarne:
Z zdobyciem Dżunisu przerwana została faktycznie serbs-
ka linia obronna, Turcy atoli powinni się byli postarać
wcześniej o to, by luka zrobiona w froncie serbskim nie
została natychmiast po za Dżunisem znowu zapełniona.
Turcy jenerałowie atoli nie umieli przeszkodzić temu,
skutkiem czego serbska linia za Dżunisem została zno-
wu szybko zamknięta, tak że dziś ona jest zupełnie ta-
ką samą, jaką była przed zajęciem Dżunisu, tylko że
centrum jej zostało kilka tysięcy kroków wstecz cofnię-
tym. Serbowie oczekują się szybko i oszańcowali z je-
dnej strony wyżyny dominujące nad gościńcem prowa-
dzącym z Dżunisu do Kuszewacu, z drugiej zaś wzgó-
rza ciągnące się wzdłuż lewego brzegu Dżuniski i to
począwszy na północ od Dżunisu aż do mostu mora-
wskiego pod Trubarewo. Serbom w ogóle nie można
odmówić wielkiej zręczności w bronienu zagrożonych
stanowisk. Cofają się jeno krok za krokiem i urządzają
wrazie utracenia linii oszańcowanej bezpośrednio za nią
drugą linię, gdzie walka na nowo się rozpoczyna. Znac-
nie w tym wszystkim szkołę rosyjską. Jak pod Sebasto-
polem tak i nad Morawą powstają przez noc nowe szan-
ce powstrzymujące zapędy strony nacierającej. Tym spo-
sobem przemienia się wojna na dolinie morawskiej w
szereg drobnych lecz uciążliwych utarek.

Sprzecznosc nie mała zachodzi w dziennikach co
do siły liczebnej przebywających w Serbii ochotników
rosyjskich. Pol. Corr. oświadcza, a to opierając się
na danych statystycznych, że „w Serbii znajduje się o-
biecnie 17,000 Rosyan, których oficerowie przewyższają
co do militarnej wykształcenia oficerów tureckich.“ —
Do augs. Allg. Ztg. zaś piszą z Bukaresztu, że przez
Rumunię przeszło co najwyżej 3500 Rosyan i że jeżeli
w wojsku serbskim znajdują się rzeczywiście takie ma-
sy ochotników rosyjskich, jak to podają dzienniki, więk-
sza ich część musiała obierać drogę na Austrią. —
Wedle listu petersburskiego do Allg. Ztg. pospieszyło
z Rosyi do Serbii nie więcej jak 5000 ochotników.

Polit. Corr. doniosła była niedawno, że w Bia-
łogrodzie zanosi się na formowanie polskiego legionu i
że w tym celu przybyło z Warszawy do stolicy serbskiej
180 ochotników. Otóż wedle zasygnetych informacji
rzecz z polskim legionem ma się tak, iż owi, tak zwani
ochotnicy, mający tworzyć jego jądro, są sobie po prostu
wystużonymi żołnierzami rosyjskimi, należącymi do naj-
niższych warstw społecznych. O jakimśdż zapale dla
sprawy słowiańskiej u tych indywiduów nie ma mowy.

Nedza, wywołana serbsko-turecką wojną, jest nie-
słychana. Między Paracimem a Deligradem i w gorach
paracińskich i zajcarskich znajduje się przeszło 11,000
mężczyzn, kobiet i dzieci bez odzienia prawie i umiera-
jących w całym tego słowa znaczeniu z głodu. Dr.
Ziemann, agent „stowarzyszenia mansksterskiego“, po-
wrócił właśnie z swojej misyi do wzywz wymienionych
okolic. Znalazł on nieszczęśliwych wychodźców bez dachu
i opieki. Zmarłe i konające z wycieńczenia dzieci le-
żały w łachmanach, a między niemi kilkaset kobiet w
stanie, wymagającym podwójnej pieczy. Agent obdarzył
przeszło 10,000 tych nieszczęśliwych tymczasowo zapa-
sami żywności i sukniemi. Urządził dalej pod Paracimem
i w gorach baraki, gdzie znalazło schronienie 4261 osób.
Jeden z serbskich ministrów towarzyszył mu w tej po-
droży przez dwa dni.

Z pola walki odbieramy dzisiaj jeden jedyny i to
z źródła tureckiego telegram:

Carogrod, 30 października. Wedle depeszy,
jaką odebrał rząd z pola walki, wrzła dnia 26 bm. w
pobliżu Saratinu walka, w której Serbowie mieli wiele
zabitych, stracili zaś jedno działo, znaczną ilość koni,
broni, pakunków i amunicyi wojennej. Kilkunastu Ser-
bów dostało się do niewoli. Według innego telegramu
a zwłaszcza z dnia 29 bm. pozostawili Serbowie w cza-
sie przedsięwziętego przez wojska tureckie na warownie

pod Aleksinaczem ataku w rękach tureckich 6 ciężkich dział, 4 haubice górskie i znaczną ilość amunicji.

O przygotowaniach wojennych Rosji odbieramy z Petersburga szczegóły: Według telegramu petersburskiego do Mosk. Wied. zanosi się na ogłoszenie w okęgach wojskowych Odessy, Kijowa, Charkowa i Kaukazu stanu wojennego. Na wypadek ataku wojennego w Azji mniejszej ma być utworzony z znajdujących się na Kaukazie wojsk korpus pod naczelną komendą generał-adjutanta Loris-Melikowa. Jako szefa sztabu tego korpusu wymieniają generała Duchowskiego. Na szefa polnej intendentury miano naznaczyć generała Chomentowskiego, któremu zostanie przydzielonych 37 urzędników. Dyrektorów rosyjskiej centralnej południowej kolei powołano, jak donosi St. Pet. Wied., do Petersburga celem zestawienia ogólnego planu co do przewozu wojsk, przyczem wstrzymanoby częściowo ruch pociągów towarowych a nawet osobowych. Cała manipulacja przy przewozie wojsk ma być poruczona naczelnikowi departamentu kolei żelaznych, inżynierowi radcy tajemnemu baronowi Stiernowowi. Do pomocy zostanie mu dodany inżynier rzeczywisty radca stanu Klewski, dyrektor moskiewsko-kurskiej kolei żelaznej. Główny przewóz wojsk odbywać się będzie na kolejach: moskiewsko-brzeskiej, orłowsko-witebskiej, moskiewsko-kurskiej, kursko-charkowsko-azowskiej, sebastopolskiej, kursko-kijowskiej, kijowsko-brzeskiej i odeskiej.

W miastach pobieża czarnomorskiego z pospiechem pracują nad fortyfikacjami. Do gazety Petersburgski Listok piszą z Symferopolu, że na fortyfikowanie Sebastopola, które ma być odbywać pod kierownictwem generała Totlebena, wysygnowano sześćset tysięcy rubli. Niedawno przywieziono do Sebastopola kolejną żelazną ciężką działą i pięć wagonów prochu. W Kiercu ma być otwarty szpital wojenny na 400 ludzi. Birżewyja Wiedomości znowu donoszą, że w Oczakowie przy budowie baterii wodnej pracowano dniem i nocą do 15 tysięcy ludzi. Obecnie bateria jest już zupełnie gotowa i uzbrojona. Na pasie nadbrzeżnym w ciągu trzech dni usypało i uzbrojono reduty działami wielkiego kalibru. Szczególnie przypisana praca odbywa się nad fortyfikowaniem Odessy. Petersburg. Wied. piszą: „Roboty idą z pospiechem nadzwyczajnym; fortyfikacje wyrastają w oczach jak grzyby po deszczu, obejmując łańcuchem nieprzerwanym całą zatokę odeską, w krótkie miasto nasze będzie osłonięte ze wszystkich stron i zupełnie spokojnie oczekiwać może wszelkich ewentualności.“ Korrespondent odeskii gazety Nowoje Wremia przesyła następujące szczegóły o uzbrojeniu Odessy: Cztery baterie mają bronić portu; na grobli nadmorskiej mają być ustawione moździerze i krupowskie działa od 7 do 11 cali kalibru. W porcie mają być założone torpedy. Robotami nad fortyfikowaniami miasta kieruje osobiście sam Totleben. Ma być ustawionych 80 dział i 10 moździerzy. Spodziewają się tu przybycia 860 artylerzystów i nowej dywizji piechoty.

Głos otrzymał wieści z najpewniejszych jakoby źródeł, że wzdłuż całej granicy rosyjskiej rozciągnięto bardzo silny korpus obserwacyjny. Do Zamościa, Modlina i innych miast w Kongresówce wezwano wszystkich urlopowanych żołnierzy do zapisu. W Radziwiłowie, Dubnie, Włodzimierzu i innych miejscach pogranicznych rozkwaterowano liczne oddziały piechoty, artylerii. Nadto 12 pułków dragonów otrzymały rozkaz wyjazdu na granicę galicyjską. Na pograniczu też Kongresówce z Galicyą skupiono około 30,000 jazdy i o wiele więcej piechoty.

Russki Mir donosi, że ministerstwo wojny wydało rozporządzenia następujące: a) o ułożeniu listy imiennej z wykazaniem stanu służby wszystkich szeregowców i podoficerów, należących do składu batalionów rezerwowych armii a to na wypadek potrzeby mobilizacji tych batalionów; b) o utworzeniu przy pułkach armii oddziałów sanitarnych z pewnej liczby szeregowców i jednego podoficera, którym chirurgi wojskowi mają wykładać teorię elementarną opatrywania rannych na polu bitwy i przenoszenia ich do ambulanów.

Birżewyja Wiedomości piszą, że w zarządzie miejskim petersburskim odbywają się obecnie rady nad kwestyą rozłożenia wojsk w stolicy w razie mobilizacji, ponieważ koszary miejscowe nie mogą pomieścić więcej wojska nad dwójoną ilość dotychczasową, zabraknie więc pomieszczenia dla 40,000 żołnierzy i 6000 koni. Co postanowionem będzie w tej mierze, dotąd jeszcze nie wiadomo. Dalej zaś gazeta donosi, że pogłoska o pożyczce rosyjsko-holenderskiej potwierdza się w zupełności. Wymieniają nawet dom handlowy Hope i Sp., pośredniczący w pożyczce, której wysokość podają na 100 milionów rsr. Nadto ma być rozpisana pożyczka wewnętrzna, wyłącznie na potrzeby wojenne w ilości 200 milionów rsr.

Przytulek dla udających się do Serbii urządzono w Odessie dla 10 osób ze „stanów uprzywilejowanych“ oraz 14 „nieuprzywilejowanych“. Ochotnicy dostają tam mieszkanie, oraz rano i wieczorem herbatę z chlebem. Założycielami przytulku są niejacy: Aleksander Chodkiewicz, Marya Kwiatkowska i Katarzyna Lubarska.

Wiadomości Lekarskie donoszą, że we wszystkich działach wojenno-lekarskiego zarządu prowadzą się energiczne roboty, w celu zaopatrzenia armii we wszelkie sanitarne przedmioty, niezbędne podczas wojny. I tak pomieniona gazeta dowiaduje się, iż opracowany został projekt przykomenderowania pewnej liczby lekarzy, zostających w służbie cywilnej do zarządu wojennego. Dalej, że wydano już polecenie wybrania z pomiędzy niższych stopni wojskowych, tak zwanych „sanitarów“, i przysposobienia ich do przyszłych zajęć, co poruczone zostało jednemu z lekarzy w każdym pułku, którzy też już przystąpili do tej czynności.

NIEMCY.

* Berlin, 30 października. Mowa, którą w imieniu cesarza zajął wczoraj parlament niemiecki na białej sali w zamku królewskim prezes urzędu kanclerskiego, minister Hofmann, brzmi jak następuje:

„Szanowni Panowie! Najjaśniejszy Pan upoważnił mnie, ażebym was powitał w imieniu związkowych państw przy zgajeniu czwartej i ostatniej sesji bieżącego okresu prawodawczego a zarazem wynurzył w jego imieniu ubolewanie, że osobiście nie mógł zająć parlamentu, jak to pierwotnie zamierzał. Sprawy, którymi zajmować się będziecie w bieżącej kadencji, nie będą liczne, ale ważność ich nie ustępuje ważności spraw, nad którymi obradowaliście na zeszłych sesjach. Jedną z najważniejszych prac waszych będą projekta do prawa o organizacji sądów, postępowania w sprawach cywilnych i kryminalnych jako też do prawa o ordynacji konkursowej. Słusznie kraj spodziewa się po was załatwienia sprawy, która takiej jest doniosłości dla rozwoju prawodawstwa w Niemczech

a nad którą już od lat kilku pracowano. Trudności — jakie się przedstawiają w ukończeniu tego dzieła — nie są małe. W licznych i ważnych bardzo punktach odbiegają bardzo zdania komisji mianowicie w projekcie do organizacji sądów i ordynacji kryminalnej, od uchwał związkowych państw. Mimo to te państwa żywią przekonanie, iż obrady w bieżącej kadencji nad ustawami prawodawczymi do pomyślnego doprowadzić mogą rezultatu i spodziewają się, że zgodzicie się na to, co uznaniem zostało za niezbędne. Zapada na zeszłej sesji uchwała co do przeniesienia roku etatowego dla państwa wymaga ustanowienia osobnego etatu za czas od 1 stycznia aż do 31 marca 1871.

Pożalowania godne wypadki, jakie dotknęły w naszych czasach niemieckie okręty, znieśliły rząd do przedłożenia projektu, który ma na celu uregulowanie postępowania w dochodzeniu smutnych na morzu wypadków. — Stósunki z zagranicą mimo trudności chwilowego położenia odpowiadają pokojowemu charakterowi polityki cesarskiej. Najjaśniejszego Pana staraniem utrzymywać przyjaźnie z wszystkimi mocarstwami stósunki a nade wszystko ze sąsiedzimi i dążyć do tego w razie potrzeby na drodze pokojowego pośrednictwa, ażeby i między niemi istniał pokój — a Niemcy mogą być pewne, że krew ich synów popłynie tylko wtedy, kiedy będzie chodziło o honor i interes Niemiec.

Ucisk, jaki ciąży od pewnego czasu na handlu i przemysłu nie tylko w Niemczech, lecz także w inn. krajach, jest przedmiotem bezustannej bacności rządów związkowych. Bezpośrednie i stanowcze zarządzenie złemu w obec tego, że zło to jest ogólnem, nie może zależeć od pojedynczego kraju, choćby niewiedzieć jak wielką była dobra wola i działalność tych, co stoją na jego czele. Niemiecka polityka handlowa uważa atoli za swoje zadanie odwrócenie od rodzimego przemysłu niekorzystnych, zgrywanych jej skutkiem celnych i podatkowych przepisów państw innych. Ten to cel będzie miał na oku rząd cesarski, zwłaszcza przy mających rozpocząć się układach nad odnowieniem traktatów handlowych.

W czasie zesłomiesięcznych podróży doznała JCMość w różnych częściach państwa licznych dowodów najwyższej sympatii ze strony ludności. JCMość polecił mi szczegółowo, bym wypowiedział na tém miejscu Jego najwzajemną podziękę i żywe zadowolenie. JCMość przekonał się skutkiem tych owacy na nowo, że powołana przez państwo do życia jedność Niemiec zapuściła silne w sercu narodu korzenie.

Obrady obecnej sesji parlamentu przyczynią się, da Bóg, do tego, że państwo podoła swemu konstytucyjnemu zadaniu, nakazującemu mu obronę prawa i pielegnowanie dobrobytu niemieckiej ludności, że państwo to okaże się coraz bardziej przedmurzem pokoju na zewnątrz i wewnątrz. — Po odczytaniu tej mowy ogłasza w imieniu rządów związkowych prezes urzędu kanclerskiego, minister Hofmann, parlament za otwarty, poczem wniósł marszałek Forckenbeck okrzyk trzykrotny na cześć cesarza. — O godzinie wpół do trzeciej rozpoczęło się pierwsze posiedzenie parlamentu, które krótko bardzo trwało, bo wykazało się, iż nie zebrała się dostateczna liczba posłów. Następną sesyą zapowiedział marszałek na wtorek na godzinę kwadrans na pierwszą. Na porządku dziennym: wybór marszałków i sekretarzy.

Pisałismy niedawno w obec wyboru posłów do sejm pruskiego, że w składzie stronnictw w przyszłej Izbie poselskiej nie się prawie nie zmienią. Tytu członków liczyć będą teraz stronnictwa, ile ich liczyły w ubiegłej kadencji. Otóż ich zestawienie:

	1873:	1876:
Narodowo-liberalni	173	178 + 5
Postępowcy	69	70 + 1
Staroliberalni	4	3 — 1
Liberalni po za frakcyą	6	5 — 1
Konserwatyści	72	72
Centrum	88	88
Duńczycy	2	2
	432	433

Polskich posłów, jak już pisałismy dawniej, będzie tylko 15 — podczas kiedy w zeszłej kadencji liczyło ich Koło polskie 18.

FRANCYA.

* Paryż, 29 października. Większe dzienniki tutejsze występują przeciw pesymistycznym zapatrywaniom parzyklich kół handlowych, bo zdaniem ich sprawa wschodnia, cokolwiekby nastąpiła, nie może do tylu wpłynąć na zmiany w Europie, jak się tego obawiają trwożliwe umysły. Leon Say użył tego niepewnego u-sposobienia świata finansowego do wystąpienia w obrobie status quo obecnego systemu finansowego, który nakazuje jak największą ostrożność. Monitor twierdzi, że budżet opierający się równocześnie na pośrednich i bezpośrednich podatkach jest trwałym a reformy Gambetty mają swoją przyszłość. Debata tymczasem ostrzegają przed iluzjami tych reform, bo Leon Say wykazał, że jeżeli się podatki pośrednie zastąpi bezpośrednimi podatkami, nie zawsze dopina się celu. Najlepszą drogą do reform jest zbadanie dokładne każdego rodzaju podatku bez względu na to, czy jest pośrednim czy bezpośrednim, i przekonanie się, czy nie jest zbyt wygórowanym, czy wystarcza, czy nie szkodzi produkcji kraju i czy nie wymaga spieszniejszego obniżenia. To porównywanie podatków ze sobą jest obecnie na czasie, bo niektóre z nich szkodziły, jak podniósł Say, postępowi publicznego dobrobytu i zmniejszały się podatkową kraj. Say żąda także reformy, lecz nie tak nagłej jak Gambetta i ostrzega mianowicie przed iluzjami co do przewyżek budżetowych, które zależne są od umiarkowanych żądań; od roku 1877 nie należy się wyższych spodziewać przewyżek jak 30 milionów. Say poleca przedewszystkiem podniesienie handlu i handlowych stósunków z zagranicą; żąda dalej zniesienia podatku od frachtów i obniżenia taryf pocztowych i kolejowych. Renty przewyżki budżetowej chciałby użyć Say na obniżenie podatku od oleju, mydła, papieru itd., lecz dopiero od roku 1878. Dalszym środkiem obniżenia podatków jest wedle ministra zamiana renty, lecz wielka ta operacja nie da się tak zaraz przeprowadzić. Z zamiany renty powstałe oszczędności nie dadzą się zresztą użyć wszystkie na zmniejszenie podatków, bo pewna ich część musi być użyta i zachowana na spłatę długu. A naród francuzki nie powinien sądzić, że dług państwa jest wiecznym. Leon Say oświadczył się stanowczo przeciw wszelkiej nowej pożyczce, bo takowa osłabia zdaniem jego, tylko kredyt i odracza do zbyt dalekiego czasu zamianę renty.

Połączone frakcje republikańskiej Izby deputowanych zebrały się w dniu dzisiejszym pod przewodnictwem Alberta Greya. Greya zgasił posiedzenie poświęceniem słów kilku pamięci zmarłym w czasie wakacji deputowanym. Następnie przedstawił krótki pogląd na obecną sytuację za granicą i wśród żywych oklasków zgromadzonych zaręczył, że Francya i jej reprezentanci pragną stanowczo utrzymania pokoju. Co do wewnę-

trzych stósunków oświadczył Albert Greya, — oddając hołd czysto republikańskiej polityce ministra Marcere, że wniosek deputowanego Gatinéau powinien być wziętym pod szczególną uwagę Izby. Zebranie postanowiło skutkiem tego oświadczyć się za nagłością tego wniosku oraz porozumiewały się z innymi frakcjami Izby, żądając od ministra spraw zagranicznych Decazes oświadczenia się za neutralnością Francyi. Następnie zwrócono uwagę na niekonstytucyjne zachowywanie się pewnej liczby urzędników a zwłaszcza ministerstwa skarbu i postanowiono w porozumieniu z innymi frakcjami obmyślić skuteczne przeciw temu środki. Union républicain i radykalna frakcja Izby deputowanych postanowiły również oświadczyć się za nagłością wniosku Gatinéau.

HISZPANIA.

* Madryt, 28 paźdz. W Hiszpanii położenie wewnętrzne pogorsza się i rośnie liczba niepokojących symptomatów, które przypisać należy agitacji po części socjalistowskiej, po części karlistowskiej. Na pierwszą rząd madrycki w chwili obecnej zdaje się zwracać główną uwagę. Socjaliści hiszpańscy od czasu upadku Kartagenu, skazani na bezczynność, sądzą widać, że obecne okoliczności sprzyjają ich ponownemu wystąpieniu na widowni politycznej. Zorilla ogłosił manifest, mający podobno służyć za podstawę do agitacji. O ile zaś wnosć można z wiadomości madryckich, agitacja socjalistowska zdaje się być w Hiszpanii na wielką skalę rozwiniętą i posiada związki w armii. Jeżeli zaś rząd króla Alfonsa wszelkie ma powody obawiania się ruchu socjalistowskiego, z drugiej strony nie może spuszczać z oka karlizmu, który zaczyna znowu wyraźnie dawać znaki życia. Deputacye wszystkich trzech prowincji biskajskich odbyły wspólną naradę, na której uchwalono postawę, jaką prowincje te przyjąć powinny w obec rozporządzeń gabinetu, odnoszących się do ograniczania przywilejów prowincjonalnych. Między wojskiem rządowem, zajmującym prowincje, objawia się od kilku dni ruch wielki. Warownie nadgraniczne opuszczone od czasu upadku powstania karlistowskiego, obsadzają na nowo w Biskai władze rządowe przedsięwzięć liczne aresztowania. Powodem ruchu i aresztowań jest ukazanie się w górach nawarskich oddziału partyzantów karlistowskich, dowodzonych przez byłego pułkownika armii karlistowskiej, Ochovo. Z takich samych małych początków wyrosło 1872 roku wielkie powstanie karlistów, które przeszło trzy lata opierało się zwyciężko armiom rządowym. Gabinet więc ma wszelki powód mieć się na baczności, zwłaszcza że częściowem zniesieniem fueros oburzył nawet liberalną część mieszkańców prowincji biskajskich i Nawary. Ponowne wywołanie powstania w dzisiejszych okolicznościach nie byłoby podobno dla don Carlosa rzeczą trudną.

SERBIA.

* Białogród, 29 października. Jutro ma ks. Milan udać się do armii.

W Serbii miało miejsce w tych dniach małe przesilenie gabinetowe. Minister wojny Nikolicz uskarżał się przed generałem Czerniajewem na złe sprawowanie się przebywających w Białogrodzie i innych miastach serbskich Rosyan i oświadczył, że zanieśie skargę do Petersburga (?), gdyby generał nie zarządził złemu. Czerniajew rozniewany do najwyższego stopnia na ministra wojny ośmielał się go na grozić, żądał od księcia, by udzielił ministrowi dymisji. Kiszcz jednak nie tylko że pochwalił postępowanie swojego kolegi, lecz oświadczył, że cały gabinet jest solidarnie odpowiedzialnym, i że ustąpi, skoro minister wojny zostanie zmuszonym do złożenia swojej teki. Następnie udał się minister spraw wewnętrznych do Deligradu, do Czerniajewa, tu zażegnał burzę i sprawił, że Czerniajew zupełnie się uspokoił.

Do Kōln. Z t. g. piszą, że komisja złożona z oficerów, urzędników wojskowych serbskich stara się doprowadzić do skutku zakupno broni i przyborów wojskowych w Niemczech. W Moguncyi zawarła ona już kontrakt co do dostawy płaszczów, mundurów i obuwi.

SZWAJCARYA.

W szwajcarskim kantonie Tesin, wybuchły przy sposobności wyborów niepokoje, które grożą przybraniem szerszych rozmiarów. Stronnictwo liberalne z zachowawczem, czyli katolickim, walczą o przewagę i obadwa nie ograniczają się na słowach, ale chwytają za broń. Rząd związkowy uznał za właściwe przedsięwziąć środki ostrożności. Powołał pod broń kilka batalionów wojsk federalnych, które podobno zająć mają kanton, jeżeli się rozruchy ponowią. Słychać jednak, że stronnictwo opozycyjne w Tesinie postanowiło nieopuszczyć militarnę okupacji, że nawet w danym razie, zamierza wojskom federalnym zbrojny stawieć opór. Zanosi się więc w spokojnej zwykłe Szwajcaryi na burzę, która przy dzisiejszem ogólnem napięciu wszystkich stósunków politycznych w Europie, może powiększyć żywioły niepokojów.

Telegramy.

(Z biura Wolffa.)

Carogrod, 30 października. Ambasador rosyjski, Ignatiew, konferował wczoraj z w. wezyrem. Po naradzie zebrał się tak ministrowie turecy, jak i przedstawiciele sześciu mocarstw na konferencyę. Słychać, że położenie jest tego rodzaju, iż uprawnia do nadziei pokojowych.

Bukareszt, 30 października. Profesor Stefan Sehendrea w Jasach został mianowany rumuńskim agentem dyplomatycznym w Paryżu.

Brindisi, 30 października. Król grecki przybył wczoraj do Korfu.

Ostatnie telegramy.

(Z biura Wolffa.)

Petersburg, 31 października. Do tutejszej agentury telegraficznej donoszą z Białogrodu: Powodem wyjazdu ks. Milana do armii były właśnie między wojskowymi a cywilnymi władzami. Równocześnie otrzymali wszyscy przebywający w Białogrodzie oficerowie rozkaz do bezzwłocznego udania się na granicę. Słychać, że Turcy przerwali linię obronną pod Dżunisem i maszerują na Kruszewac.

London, 31 października. Biuro Reutersa donosi z Białogrodu pod dniem 30 bm.,

że Karcow przesłał przesłanej nocy o 1 godzinie depeszę do Liwadii, w której prosił w imię ks. Milana cara, aby albo Ignatiew zażądał tychmiastowego zawieszenia broni na sześć godzin, albo też Rosya wkroczyła do Turcji. Ogłoszony w dzienniku urzędowym petersburskim rozkaz cara do Ignatiewa wysłany został wczoraj z Liwadii do Carogrodu.

Petersburg, 31 października. Wczoraj wieczorem nadszedł tutaj telegram z doniesieniem, że wojska tureckie zajęły dnia 30 po ludniu po krwawym boju stanowiska serbskie pod Dżunisem, przyczem połowa batalionów syjskich pozostała na pobojowisku. Linia Czerniajewa przełamana. Czerniajew usiłuje zasłonić Kruszewac.

WIAOMOŚCI MIEJSKIE I POTOCZNE.

Poznań, 31 października.

— * Teatr polski. Dziś komedia Mosera Ultimo, jutro wesoła komedia Barriera. Idyoci.

— * Dla niezadowolonej wdowy, poleconej przez p. Chociszewskiego otrzymaliśmy od M. B. z M. 3 marki, J. B. S. J. K. R. piętnaście marek; — razem złożono do M. B. 28.

— * Na pogorzelców miasta Mixtatu otrzymaliśmy J. B. S. J. K. R. marek sześćdziesiąt; razem złożono do M. B. 62 fen. 50.

— * Na przesyłkę bandaży itp. dla rannych Słowaków otrzymaliśmy od J. B. S. J. K. R. marek piętnaście; — razem złożono M. 51 fen. 41.

— * Dla grających w loteryę. Co do odnawiania sów po ukończonem ciągnięciu 4 klasy, obowiązują następujące przepisy: Temu, kto kupiwszy los u kolektora dał mu przy odnawianiu 4 klasy do poznania, iż nadal numer swój chciałby zatrzymać, obowiązany jest kolektor los przechować aż do dnia po ukończonem ciągnięciu 4 klasy. Jeżeli po 10 dniach nie odbierze go grający, wolno kolektorowi los sprzedać.

— * W wczorajszym przedgłosie ekonomizacji politycznym zaszyły omyłki, które niniejszem prostujemy. I tak wiersz 41 szpalty I Przegładu, zamiast prokuratora k. lońska czytać należy: prokuratora królewskiego; w wierszu 54 tejsze szpalty zamiast na grubą udział — czytać na grubą udział itd.; w wierszu 55 zamiast 2,30,000 — czyli od dwóch do trzechset tysięcy; w wierszu 74 tejsze szpalty zamiast ich czytać się.

— * Sprawa p. St. Rozańskiego z Padniewa, skazanego, jak wiadomo, w pierwszej instancji na 3 miesiące więzienia za przesłanie listu z Rzymu ks. Suszczyńskiego, toczy się w dniu 26 bm. przed sądem apelaacyjnym bydgoskim. S. apelaacyjny potwierdził wyrok pierwszej instancji. P. Rozański zamierza, jak donosi Kurjer Poznański, pójść do trzeciej instancji.

— * Album posłów polskich w sejmie pruskim i parlamencie niemieckim. Po powyższym tytułem ogłosz. Księgarnia Nowa (W. Małacki) w Toruniu. Album posłów polskich tak na sejmie pruskim jak parlamencie niemieckim od r. 1873 do 1876.

Album posłów polskich na sejmie pruskim i parlamencie niemieckim, obejmować będzie tyle portretów (rycin na drzewie) ile w ubiegłej kadencji było posłów Polaków na sejmie i parlamencie. Do każdego portretu napisany będzie krótki życiorys każdego posła, którego obszerność zależała będzie od indywidualnych zasług i działalności posła, jako me za publicznego. Album zatem obejmować będzie życiorysy portretami posłów.

Portrety rysowane będą na drzewie przez p. Tegazzo, dyrygującego częścią ilustracyjną „Tygodnika Ilustrowanego“ w Warszawie, wycięcie zaś na drzewie powierzone zostało „Urzędowi Lit. i Wydawniczym“ w Warszawie. Druk i odbicie Albumu, wykonanie bardzo starannie drukarnia Józefa Buszczyńskiego w Toruniu. Album wychodzić będzie na pięknym papierze w formie dużych osemki w 12 zeszytach. Każdy zeszyt mniej więcej składać się będzie z dwóch arkuszy druku i stosownie do zawartego w nim materiału, z odpowiednią liczbą portretów. Pierwszy zeszyt wydanie i rozestany będzie dnia 1 stycznia 1877 r. W pierwszym zeszycie pomieszczone będą: przedmowa ogólna i życiorys z portretami posłów: dr. Władysława Niegolewskiego i Ignacego Łyskowskiego. Następne zeszyty wychodzić będą mniej więcej co miesiąc.

Album posłów polskich na sejmie pruskim i parlamencie niemieckim wychodzić będzie drogą prenumeraty. Prenumerata na całe Album (12 zeszytów) wynosi trzy talary, na pierwsze cztery zeszyty jednego talara, na następne cztery tak samo i tak dalej, aż do ukończenia całego wydawnictwa. Można także prenumeratę składać na wszystkie dwadzieścia zeszytów oraz a przysłać ją należy przekazami pocztowymi, lub w listach rekomendowanych wprost do wydawcy pod adresem: Księgarnia Nowa (W. Małacki) w Toruniu. Album można także prenumerować za pośrednictwem wszystkich księgarń.

* Z Kozłina donoszą nam, że umarli tam w tych dniach Jan Wiczeński. Na pogrzeb zebrała się bardzo wielka liczba publiczności oboja narodowości, oddając tém cześć pięknym przymiotom zmarłego.

* Pomiędzy ludnością praskiej Litwy krążyła następująca odciecz wyborna w litewskim języku:

„Zostanie Litwinami! a) Chcemy, aby wedle nauki Boga i Chrystusa powstało Królestwo Boże na ziemi; b) aby język litewski nie był wytopionym przemocą, bo dzieci można uczyć obok niego wygodnie po niemiecku; c) aby ciała nie były palone; d) aby raz przynajmniej reprezentant Litwy wystąpił na Izby deputowanych, bo Kleiwiś pisze, że nie ma tam litewskiego deputowanego (patrz Kleiwiś Nr. 12 rocznik 1874); e) aby rybacy mogli wyżyć się z rybostwa; g) panowie liberalni obciążyli nas nowym prawem subhastacyjnym i wekslowym. Taki system wysysa tylko i tępi chłopów i obywateli. Jesteśmy spętani jędnymi w owczarni na pożarcie wilkom mamony. To gorsza rzecz, aniżeli francuska choroba. Bracia! Wybierzmy reprezentanta Litwy, naszego znanego i za prawa nasze walczącego dr. Zieglera z Lōlen; — maż ten znajdując się obok Bismarcka, uleczy chorobę praw królewskich. Patriotyczny komitet wyborczy.“ (Następny podpis)

* W izbie maszynowej gazowni bydgoskiej eksplodował gaz, skutkiem czego sześć osób tam się znajdujących poniosło większe i mniejsze uszkodzenia na ciele.

* W pewnej wsi pod Inowrocławiem zastrzelił czeladnik blacharski czteroletniego synka tamecznego urzędnika gospodarczego przez nieudolność. Czelnik ten zajęty był od paru tygodni przy budowlach w pomienionej wsi, i po robocie zwykły był bawić się z dziećmi urzędnika gospodarczego. W ubiegłą sobotę, gdy inspektor z całą rodziną miał siadać do stoła, czeladnik blacharski znajdował się także w pokoju. W tem czteroletni chłopczyk podbiega do niego z kijem i groziąc mu woła: „Poczekaj, zastrzelę cię!“ Czelnik pochwylił na to stojącą w kącie pokoiu fuzy i chcąc zastraszyć malca zawołał żartem: „Teraz ja ciebie zastrzelę.“ Na niespodziesie fuzya była nabitą i puściła, a strzał trafił w same piersi chłopczyka, który bez duszy padł na ziemię.

* W medycie rano znaleziono w pobliżu hotelu Keilera ciało kobiety około lat 40. Na ciele nie znaleziono żadnego znaku nasuwającego podejrzenie o popełnienie zbrodni; zmarła rażona została prawdopodobnie paralizem. Ciało zaniesiono do miejskiego lazaretu.

* Kradzieże. Pewnemu kupcowi na św. Wojciechu skradziono szkatułkę zegara, w której znajdowały się 4 dziesięciomarkówki, złota broszka, dwa złote pierścionki, trzy złote guziki do manietek i medalion. Kradzież tę popełniła służąca. — Czapnikowi przy Szerokiej ulicy skradziono 4 czapki wiszące przed sklepem. — Z zamkniętej stajni przy Dominikańskiej ulicy skradziono onegdaj cztery tucze gęsi.

* Kalendarz. Jutro w środę dnia 1 listopada Wszystkich Świętych, w kalendarzu słowiańskim Wacławowa. Wschód słońca o godzinie 6 minut 57, zachód o godzinie 4 minut 3.

Dnia 1 listopada 1497 śmierć Kallimacha. — 1733 postowie Augusta III podpisują elekcyę. 1709 bitwa pod Lankroną.

Pojutrze w czwartek dnia 2 listopada Dzień Zaduszny, w kalendarzu słowiańskim Witimira. Wschód słońca o 6 godzinie 39 minut, zachód o 4 godzinie 25.

Dnia 2 listopada 1390 hołd Wracławowa księcia pomorskiego. — 1794 Moskale obiegają Pragę. — 1848 Zbombardowanie Lwowa.

PRZYBYLI DO POZNANIA

dnia 31 października.

SKIEGO GRAND HOTEL DE FRANCE. Błociszewski z żoną z Przecławia. Moszczeński z Piłgowa. Kosiński z Szarleja. Taczanowski z Piersuszy. Niegolewski z Golewa. Dr. Niegolewski z Morowicy. Zuchowski z Granowa. Hulewicz z Modziejewic. Dr. Au z Błociszewa. Breza i Kraft z Królestwa Pol. POD CZARNYM ORLEM. J. Franke z Berlina. M. Ambrowski i St. Jaraczewski z Wrocławia. Kowalski z Olina. R. Roth z Podaniewa. Pomianowski z Krakowa. Benbach z Ostrowa. J. Bakowski z Strzelina. PARYŻKI. Panie Weisbein z Bydgoszczy. Dr. Cohn z Berlina i Jacobi z córka i Weisbein z Bydgoszczy. Jachiner z Wrocławia. Horwitz i panna Horwitz z Marzyna. Haase z Kostrzyna. Radkiewicz z rodziną z Strzemi. Baerwaldt i Baruch jun. z Srody.

Ostatnie wiadomości.

(Z biura Wolfa.)

Carogród, 31 października. Agence s donosi, że Porta przyjęła dwumiesięczne przesilenie broni z dwoma terminami przedłużo o 6 tygodni, jeżeli rokowania pokojowe nie wyjdą. Kroki nieprzyjacieli w Serbii, Czarnogórze, Bośni, Hercegowinie na całym teatrze wojny mają być ograniczone a pełnomocnicy wojenni mocarstw nie mogą bliżej oznaczyć linii demarkacyjnej.

Białogród, 31 października. Od południa armii Timoki i Morawy donoszą pod 29 bm., że w dniu 28 przypuścił nieprzyjaciół szturm do wzgórz Dżunis. W dniu 29 uderzył nieprzyjaciół z całą siłą na wiatowica, który zmuszony został opuścić obronę i zajął nowe pozycje w Gagtowie Kruszewacem.

Białogród, 31 października. Depesza uwa potwierdza zdobycie przez Turków serbskich pozycji pod Dżunis. Serbowie nie mogli przeciwprzewadzić tureckiej w liczbie 80000 żołnierzy posilkowanego znacznym materiałem artyleryjskim. Horwatowicz cofnął się do Kruševacu.

Przy dziś ukończonem ciągnięciu 4 klasy 154 krótko-pruskiej loteryi klasowej padły następujące wygrane, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Przy dziś ukończonem ciągnięciu 4 klasy 154 krótko-pruskiej loteryi klasowej padły następujące wygrane, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

Numera, przy których nie jest dodana w nawiasie wygrana, wyciąg po 210 m.)

99 512 42 66 71 (600) 624 58 88 739 53 (300) 85 86 802 39 51 900 7. 35066 74 134 215 24 324 (300) 43 73 77 519 79 (1500) 618 35 89 98 831 (300) 79 982. 39006 11 36 88 133 55 67 243 61 89 (300) 382 432 35 53 57 89 543 80 90 91 618 24 (1500) 72 708 93 822 56.

40193 298 303 65 (600) 82 412 17 (1500) 48 596 629 33 60 62 (300) 749 82 (300) 823 45 909 41 (600). 41109 56 62 204 83 95 463 598 843 (1500) 85. 42060 65 75 88 164 202 15 328 48 57 (300) 76 439 (300) 587 603 12 63 69 708 809. 43022 47 (600) 81 88 93 154 218 20 (1500) 22 321 50 93 441 582 660 719 29 (3000) 36 46 898 908 86. 44108 82 137 79 220 314 16 28 (1500) 89 544 (300) 614 16 (300) 85 758 98 801 37 923. 45110 21 (300) 27 86 (300) 245 (300) 51 63 69 313 518 (3000) 59 61 76 92 93 600 8 48 756 92 819 74 85 972 92 (300). 46073 100 28 88 92 201 16 98 359 81 425 66 94 96 581 90 652 769 822 55 58 79 921 37 85 (300). 47103 54 207 21 (600) 327 499 562 616 (3000) 35 53 844 (600) 46 (600) 974. 48037 60 79 100 23 88 (1500) 201 64 315 412 33 523 55 60 80 97 (300) 633 89 707 50 91 838 912 41 (300) 67 (300). 49010 44 83 126 96 235 311 27 90 (600) 444 (300) 48 98 508 31 (300) 38 (1500) 610 48 53 734 42 62 83 96 801 938 46.

50055 98 120 57 203 62 63 80 306 31 507 48 606 36 700 98 817 79 83 907 35. 51031 61 292 (600) 342 46 88 477 (1500) 97 563 79 669 712 30 35 40 (300) 75 907. 52007 40 62 (600) 95 124 42 210 59 76 387 (1500) 89 417 33 (300) 35 41 561 (300) 603 778 86 842 44 81 86 930 55. 53017 77 129 74 77 (600) 235 47 77 87 89 534 52 (600) 96 731 43 57 917 58 62 77 81. 54197 228 92 373 583 630 51 745 62 87 (1500) 88 824 923 52. 55062 247 76 92 (300) 370 85 87 89 527 67 609 79 727 31 (1500) 828 51 941 89. 56083 124 45 226 79 382 410 68 500 55 73 668 763 67 82 (600) 866 959 78. 57031 30 (1500) 52 55 60 101 16 (300) 37 246 328 (300) 79 96 449 545 655 70 727 40 80 939 51 57 74. 58052 86 (600) 102 4 22 33 45 (600) 204 29 54 61 86 331 85 95 456 74 553 (300) 642 (300) 47 767 (300) 803 31 84 984. 59013 116 255 (600) 306 423 67 77 (300) 508 (600) 38 688 704 20 42 815 81 931 63 85.

60003 (300) 64 150 62 97 245 524 64 77 87 610 13 40 85 8 9 38 914 40. 61084 (1500) 102 3 90 262 71 380 411 20 26 552 (600) 53 67 680 91 703 91 820 77 942 53 60 (600) 87. 62003 (6000) 24 87 116 270 359 401 68 524 96 652 (300) 86 758 816 (3000) 950. 63060 84 114 71 73 (600) 95 222 27 28 31 71 86 351 (3000) 58 61 92 407 (300) 62 91 544 80 673 75 (300) 97 739 (300) 73 837 71 75 86 901 60 83. 64017 60 106 41 (300) 47 58 220 47 314 (300) 43 470 522 (300) 54 677 91 722 23 830 (300) 51 83 (300) 931 (600) 48 58 86 (600). 65048 65 101 267 74 79 328 48 (600) 99 411 (600) 31 57 602 39 (300) 80 824 43 74 86 87 90 97 (1500) 937 91. 66090 92 192 221 27 29 318 29 89 439 41 46 48 54 55 98 (3000) 511 (600) 45 98 617 (3000) 707 24 871 918 88. 67008 9 32 169 253 78 314 423 34 (1500) 94 (1500) 954 (600) 95 653 61 797 859 70 925 (300) 35 39 (300) 92. 68050 115 40 84 286 93 359 82 93 (300) 456 62 548 (3000) 81 (3000) 612 51 (1500) 74 720 32 825 923. 69008 22 45 98 99 101 13 201 331 (3000) 433 51 (600) 66 629 (300) 77 84 722 40 62 81 97 922 64.

70041 135 45 92 298 357 451 516 (3000) 20 53 647 54 794 811 17. 71075 (300) 94 (3000) 110 39 61 210 99 58 88 (300) 434 73 507 52 79 (300). 742 78 836 914 87. 72028 45 70 96 135 87 217 46 76 335 70 86 126 (600) 36 503 42 (300) 46 (300) 69 646 47 51 733 39 813 55 78. 73039 (300) 122 71 228 85 337 98 446 90 538 98 602 (600) 35 (600) 92 776 812 58 905 23. 74040 57 67 85 141 370 586 (300) 614 24 34 719 845 70 915 (300) 77 80. 75004 9 69 153 (300) 56 215 84 360 81 427 32 (1500) 599 615 747 862 907 32. 76030 118 87 94 264 301 41 510 73 85 (300) 707 815 918 28 51 (600). 77020 252 467 (300) 68 83 99 516 (600) 644 99 704 93 (300) 843. 78024 72 81 164 278 (600) 305 457 58 (1500) 62 571 662 (300) 801 67 84 929 52 (600) 61. 79028 33 (3000) 55 63 (3000) 207 16 30 (1500) 37 94 300 45 85 88 403 (300) 588 619 74 713 77 801 51 62 923 47.

80004 15 85 (300) 101 24 27 (1500) 54 207 15 (300) 22 27 42 76 332 (300) 435 82 (300) 583 (1500) 607 737 48 80 865 (1500) 77 83. 81022 91 141 95 205 99 (3000) 311 65 71 95 410 545 56 618 70 793 891 901. 82030 120 46 236 61 99 396 435 36 65 94 581 613 (600) 17 38 (3000) 79 (1500) 758 831 973. 83111 23 35 81 247 51 78 306 9 432 (600) 500 24 (300) 79 629 (600) 78 756 844 95 909 (300) 25 93. 84004 72 73 137 38 56 (3000) 87 229 33 87 341 (600) 429 (600) 632 776 93 (600) 833 56. 85086 117 270 88 324 69 400 529 46 69 615 32 67 701 98 842 46 (300). 86024 77 90 142 78 (300) 85 (600) 204 9 20 32 38 96 (3000) 97 456 58 504 7 648 712 (300) 16 35 47 85 847 936 37 61. 87042 212 55 96 341 61 78 88 406 24 49 93 95 565 83 88 602 10 18 794 (300). 88156 327 31 (1500) 63 69 85 89 413 31 526 35 (300) 38 50 58 (1500) 67 90 619 37 77 98 777 864 (1500) 99 955 88. 89002 34 94 99 (600) 127 42 89 217 37 76 95 409 15 529 91 636 48 66 88 712 23 (1500) 76 87 (300) 882 947 49 78. 90006 121 99 261 99 (600) 319 41 93 409 12 23 61 542 63 70 (3000) 78 623 33 53 59 76 (1500) 712 (300) 52 (3000) 819 902 9 13 24 40 71 (600) 96 (300) 98 (3000). 91109 27 46 (300) 69 229 69 (300) 309 78 448 85 91 504 (300) 87 615 53 (300) 89 (1500) 92 704 68 85 89 811 23 44 914 98. 92014 88 (300) 119 32 34 54 (1500) 96 349 56 61 437 49 54 528 (300) 62 67 681 90 94 713 48 92 835 88 92 (300) 920 65. 93066 125 (3000) 89 234 (300) 65 72 75 353 90 (600) 480 85 576 (600) 87 (300) 622 55 (1500) 711 89 (1500) 812 43 (300) 910 41. 94047 122 90 200 340 85 425 58 98 547 53 76 87 602 34 53 55 735 56 95 888 914 (300) 39.

95004 15 85 (300) 101 24 27 (1500) 54 207 15 (300) 22 27 42 76 332 (300) 435 82 (300) 583 (1500) 607 737 48 80 865 (1500) 77 83. 81022 91 141 95 205 99 (3000) 311 65 71 95 410 545 56 618 70 793 891 901. 82030 120 46 236 61 99 396 435 36 65 94 581 613 (600) 17 38 (3000) 79 (1500) 758 831 973. 83111 23 35 81 247 51 78 306 9 432 (600) 500 24 (300) 79 629 (600) 78 756 844 95 909 (300) 25 93. 84004 72 73 137 38 56 (3000) 87 229 33 87 341 (600) 429 (600) 632 776 93 (600) 833 56. 85086 117 270 88 324 69 400 529 46 69 615 32 67 701 98 842 46 (300). 86024 77 90 142 78 (300) 85 (600) 204 9 20 32 38 96 (3000) 97 456 58 504 7 648 712 (300) 16 35 47 85 847 936 37 61. 87042 212 55 96 341 61 78 88 406 24 49 93 95 565 83 88 602 10 18 794 (300). 88156 327 31 (1500) 63 69 85 89 413 31 526 35 (300) 38 50 58 (1500) 67 90 619 37 77 98 777 864 (1500) 99 955 88. 89002 34 94 99 (600) 127 42 89 217 37 76 95 409 15 529 91 636 48 66 88 712 23 (1500) 76 87 (300) 882 947 49 78. 90006 121 99 261 99 (600) 319 41 93 409 12 23 61 542 63 70 (3000) 78 623 33 53 59 76 (1500) 712 (300) 52 (3000) 819 902 9 13 24 40 71 (600) 96 (300) 98 (3000). 91109 27 46 (300) 69 229 69 (300) 309 78 448 85 91 504 (300) 87 615 53 (300) 89 (1500) 92 704 68 85 89 811 23 44 914 98. 92014 88 (300) 119 32 34 54 (1500) 96 349 56 61 437 49 54 528 (300) 62 67 681 90 94 713 48 92 835 88 92 (300) 920 65. 93066 125 (3000) 89 234 (300) 65 72 75 353 90 (600) 480 85 576 (600) 87 (300) 622 55 (1500) 711 89 (1500) 812 43 (300) 910 41. 94047 122 90 200 340 85 425 58 98 547 53 76 87 602 34 53 55 735 56 95 888 914 (300) 39.

Gdańsk, 28 października. Podczas tego tygodnia mieliśmy bezustannie chłodną, lecz suchą pogodę, tylko w czwartek była temperatura łagodniejsza.

W Anglii panuje ciągle jeszcze powietrze dzikie, które mianowicie w północnych częściach nie tylko na gatunek, ale i na ilość pszenicy szkodliwie wpływa. Nawet i kartofle znacznie przez to uciążliwie.

Uspokojenie targów angielskich było w ogóle stałe, spowodowane częścią przez niekorzystny rezultat żniw, częścią przez zmniejszające się dowozy, częścią też przez zawiązanie politycznych, które Anglii dowozy z Rosji odebrałyby mogły.

W bieżącym roku potrzeba Anglii na zaspokojenie potrzeb konsumpcyj 14 milionów kw. importu, tymczasem jeżeli tenże na tej skale będzie przez rok cały, co od 1 z. m. do teraz, to dostanie Anglii tylko 8 milionów, które potrzeb tego kraju bynajmniej pokryć nie mogą, a nie ma widoków, by eksport tamtąd większe przybrał rozmiary; tylko Kalifornia znacznie eksportuje swe zapasy pszenicy, podczas gdy eksport z amerykańskich portów Ameryki stosunkowo do roku zeszłego znacznie

się zmniejszył, a dowozy pszenicy rosyjskiej mogą na czas niejaki zupełnie ustać jak to wyżej nadmieniono. Australia ma jeszcze tylko około 200,000 kwar. pszenicy do eksportu do nowego żniwa, lecz obawia się, by takowe wskutek bezustannego suszy niekorzystnie nie wypadło, a Niemcy nie mogą teraz tyle eksportować co wprzód. Ceny obecnej pszenicy doznają na targach tamtejszych zwykły o 2-3 p. za kw. mimo tego, że pokup nie był ożywiony, a młynarze ostrożnie operowali, podczas gdy właściciele stałe byli usposobieni. Import obecnej pszenicy wynosił od 7 do 14 m. 591,697 centnarów naprzeciw 1,126,48 w tym samym tygodniu roku zeszłego. Pokup na nadeszłe ładunki był dość ożywiony, lecz transakcje nie duże, gdyż takowe ładunki rzadziej nadchodziły. Z 11 ładunków pozostało do 23 m. 6 niesprzedanych. Ładunki płynące cieszyły się jeszcze lepszym pokupem po cenach zwykłych; dnia 19 b. m. było w drodze do Anglii 1,214,100 kwar., z tych 777,900 kw. z Kalifornii naprzeciw 1,249,830 kwarter. w roku zeszłym w tym czasie.

London miał w tym tygodniu mniejsze dowozy jak w zeszłym. Usposobienie targu było stałe przy małym obrocie. Dla dużych ządań nie przychodziły sprzedaż pszenicy nadbaltyckiej do skutku. Liwerpool notował zniżkę a w Hull panowała tendencja wyżkowa. Leit notował ceny niezmiennie.

Nowy Jork notował zniżkę tak na pszenicę jak i na mąkę.

Targi francuskie stałe, panowała na nich także niejaka tendencja wyżkowa, mianowicie w Paryżu.

W Belgii panował wprawdzie pokup, lecz dla niskich ofert nie ma obrotu.

Targi holenderskie stałe.

W Niemczech południowych i Austro Węgrzech targi bardzo stałe, podczas gdy w Berlinie nader chwiejne były.

Na naszym targu zbożowym, który mianowicie na pszenicę od targów innych krajów zależy, panowało w tym tygodniu, mimo ograniczonych dowozów usposobienie wcale bez pokupu; przedewszystkiem przyczyną się do tego niepewny stan rzeczy politycznych. Tylko w czwartek nadeszłe parowce nakłoniły naszych eksporterów do kupna, gdyż w innym razie musieliśmy bardzo mało obrotu notować. Chociaż eksporterzy tylko tamtej chcieli kupować, to jednakże nastąpiła zniżka tylko o 2-3 m. per 100 kilo. Obrót tygodniowy wynosił 1730 ton.

Żyto krajowe wcale nie było dowożone, w skutek czego konsumpcja swe potrzeby rosyjskim zaspokaja. Tygodniowy obrót 20 ton.

Jęczmień miał dobry popyt mianowicie w lepszym gatunku.

Groch nawet przy małym dowozie bez pokupu. Płacono za 1000 kilo waga hol.

Pszenica letnia	132/3	198
" pstrój	129/0-130	200-203
" jasnej	127	204
" jasno-pstrój szklistej	129-132	206-210
" białej	128-130	210
" jasno-pstrój	129/9 131	200-207
" szklistej	133-130	170-175
Żyta krajowego	121/2	160-164
" polskiego	117-115	140-146
Jęczmień małego na paszę	110-114	146-156

Grochu. Aleksander Makowski i Sp.

Wiadomości giełdowe.

Giełda poznańska, 31 października.

Żyto: po 20 cent. wypow. Ceny wypowiedziane 160 m., na październik 160, jesienn 161, październik-listopad 158, listopad-grudzień 158, grudzień-styczeń 158, na wiosnę 156.

Wypowiedziano — cetr. Okowita: cena wypowiedziana i regulacyjna 49,70 m., październik 49,70, listopad 50, grudzień 50,30, styczeń 50,60, luty 51,20, marzec 51,80, kwiecień —, maj —, kwiecień-maj 52,5 —.

Wypowiedziano 6,000 litrów. Okowita w miejscu (bez beczki) 48,80 m.

Poznań, 31 października. (Sprawozdanie giełdowe).

Stan powietrza: zimny.

Żyto: stałe.

Cena wypowiedziana —. Wypowiedziano —. cetr. na październik 160, październik-listopad 158, listopad-grudzień 158, grudzień-styczeń 158, styczeń-luty 158,

Leokadya Sikorska
Dnia 30 t. m. zakończyła żywot doczesny, opatrzona św. sakramentami (5521)
Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędzie się dnia 3 listopada o godzinie 10 z rana w Kosztowie.
Rodzeństwo.

Posiedzenie
reprezentantów miasta Poznania
w dniu 2 listopada 1876 r.
po południu o godzinie 4-tęj.
Przedmioty obrad:
1. Sprawozdanie rachunków głównej kasy ubogich za r. 1875.
2. Odpowiedź na wagi co do rachunku kasy oszczędności za r. 1875.
3. Odpowiedź na wagi co do rachunku kasy oszczędności za r. 1875.
4. Sprawozdanie rachunkowe szkoły miejskiej za r. 1875.
5. Podatki od psów za r. 1875.
6. Zmiana terminów opłat podatku od psów.
7. Dotyczy oddania elaznej górnej części budowy mostu Chwaliszewskiego oraz dostawy cementu do budowy tegoż mostu.
8. Wniosek właścicieli domów Jakóba Schlesingera synów dotyczący sprzedaży miejskiego domu do sikawek, Chwaliszewo 14.
9. Wybór członków do szacunkowego podatku klasowego na 1877/78.
10. Zezwolenie na większe wydatki przy tyt. II C. w Nr. 3 etatu kamelaryjnego.
11. Uchwalenie funduszu na sprawienie 2 nowych chorągwi.
12. Ponowny wniosek o uchwaleń środków na przebrukowanie różnych ulic.
13. Dotyczy wytoczenia skargi kuratorem biblioteki hr. Raczyńskich i przyznania gminie miejskiej prawa wydzierżawiania gmachu.
14. Uchwalenie środków na asekurację personelu gazowni i wodociągów, w Magdeburgiem powszechnem Towarzystwie asekuracyjnym na akcyje.
15. Uzupełnienie porządku dziennego reprezentantów miasta Poznania.
16. Dalsze pobieranie podatku od rzezi jako podatku komunalnego, począwszy od 1 stycznia 1878.
17. Zezwolenie na większe wydatki przy tyt. D. c. Nr. 4 etatu kamelaryjnego.
18. Dotyczy projektu statutu dla miejskiej kasy oszczędności.
19. Dotyczy zakupu gruntu przy Szkólniej ul. 20. Dotyczy użycia legatu proscza Witkowskiego.
21. Dotyczy osiedlenia się robotnika Roberta Schildt.
22. Wybór asesorów do wyboru reprezentantów miasta w listopadzie br.
23. Uchwalenie większych wydatków przy tyt. III Nr. 1 i III Nr. 3 etatu głównej kasy ubogich.
24. Dotyczy oddania czyszczenia kominów miejskich gruntów od 1 kwietnia 1877 do ult. marca 1880.
25. Wydierżawienie gruntu na Rybakach Nr. 156 na czas od 1 kwietnia 1877 do ult. marca 1880.
26. Uchwalenie większych podatków przy tyt. VI etatu masztalarni.
27. Dotyczy zamknięcia ulic Łąkowej i Wąlowej i utrzymania ostatniej.
28. Sprawy osobiste. (5508)
podp. Pilet.

OBWIESZCZENIE.
Klasztor Gostyn, 28 października 1876.
Krolewska administracja dóbr klasztoru Gostynskiego.
Celem publicznej sprzedaży około:
311 indyków
78 gęsi
145 kaczek
146 kur
2 pawie
naznaczam termin na podwórze budynku klasztoru na dzień
8 listopada 1876
przed południem o 9 godzinie.
Sprzedaż odbywać się będzie partiami od 2 do 20 sztuk za natychmiastową zapłatą. (5497)
von Oven.

Aukcyja.
W dniu 1 listopada br. przed południem o 9 godzinie ma być do masy konkursowej Emilia Taubera należąca, na gruncie Kratochwilli na prawo na granicy ogrodu ludowego zbudowana obszerna stajnia (dawna ujeżdżalnia Blennowa) sprzedana do zebrań, oraz 6900 cegieł i 2 prety szachtowe kamieni polnych, na miejscu (w ogrodzie ludowym) przez publiczną licytację.
Manheimer
(5509) król. komisarz aukcyjny.

walne zebranie
Dnia 5 listopada o godz. 3 z południa odbędzie się w **Obornikach** w lokalu p. Rakowskiego (5512)
Tow. wspier. urzędniczo gospodarczych W. Ks. Pozn. pow. Obornickiego
Dyrekcya.
Zakładem drukarni J. I. Kraszewskiego (Dr. W. Lebiński) wyszło i jest wprost i przez wszystkie księgarnie do nabycia: (3843)
1. **Verhandlungen** im Herrenhause des preussischen Landtages über die Geschäftsprache der Behörden, Beamten etc. nach den stenographischen Berichten der Sitzung v. 19 Juni 1876. Cena 10 fen.
2. **Obrona** języka narodowego w izbie panów sejmiku pruskiego etc. Cena 10 fen.
Jest do nabycia za pośrednictwem Ekspedycji Dziennika Poznańskiego
zbiór kompletny
PRZYJACIELA LUDU
leszczyńskiego
za cenę 25 tal.

Handel szkła, szklarnia i fabryka ram
M. Nowickiego & Grünastla
Jezuitcka ulica (4726)
polecą się do oszklenia okien, oprawy obrazów itd. Szary wszelkiego gatunku w wielkim doborze. Półbiel szkło kistapo 20 i 30 M.

Księgarnia **E. Calliera** w Poznaniu przyjmuje prenumeratę na
Barcińskiego
Buchhalterya
podwójna.
Cena dzieła całego wynosi 9 Marek. Część pierwsza wyszła już z druku i przedpłaćciom natychmiast rozszana zostanie.
Wyszło co dopiero: [5510]
Kuchnia postna
zawierająca 255 dyspozycji obiadów i kolacy, zastosowanych w różnych okolicznościach a nawet do **suczego postu** przez autorkę „Kucharza Wielkopolskiego” Maryę Sleszańską
Księgarnia
M. Leitgebra i Sp.
w Poznaniu.
Nakładem **Józefa Jolowicza**
w Poznaniu wyszło co dopiero w 2 wydaniu dzieło pod tytułem:
Kopciński dla grzesznych dzieci
przez Teof. Kl. z Bydgoszczy
karton z 18 pięknie kolorowanymi obrazkami i tekstem. Cena 2,25 marki.
(Za przesłaniem należytości posyła się franco na prowincję.) (5528)
Drugie wydanie tej pięknej książki: z obrazkami, które każdemu dziecku wielką sprawi niespodziankę, jest tak co do tekstu jak obrazków nader korzystnie zmienione.

Handel
węgla i drzewa
rabanego przy Ogrodowej ul. Nr. 1 i rogu Długiej ul. poleca węgle kamienne w doborowym gatunku i drzewo po jak najumiarkowańszych cenach. Odstawia się także ciężar pół wagonami wprost z kolei do domu. Zamówienia przyjmują także w mojej księgarni
J. Chociszewski,
Wodna ul. Nr. 15.
(4768)

Egzamin
wolontaryuszów.
Pensya
Fryderykowska ul. Nr. 19, Poznań.
Dr. Theile.
(5592)

Papier
FAYARD & BLAYN
przeciw reumatyzmowi, katarowi, ranom, bólesiom, nagiotkom, oparzeniom itd. Skład centralny w Paryżu, rue Neuve St. Mary, 40 i we wszystkich aptekach.

ASTMY
Duszość, chrypka, katarz zadławione i wszelkie cierpienia kanałów oddechowych ustępują po użyciu Rurek antiasmacyjnych p. Levasseura, 23 rue de la Monnaie w Paryżu. (7.)
Dostać można: w Poznaniu w aptece Dr. Mankiewicz, w Warszawie w składzie towarów aptecznych pp. Gallego i Spiessera.

EAU
de Mélisse des Carnes
BOYER
na ulicy Taranne 14 w Paryżu.

capsules et dragées
BROMURE DE CAMPHRE
Du Docteur CLIN
LAURÉAT DE LA FACULTÉ DE MÉDECINE A PARIS
(PRIX MONTHYON)
Kapsułki i pigułki Dra CLIN z Bromku kamforowego używają się w słabościach mózgu i nerwów, chorobach serca i kanałów oddechowych, a szczególnie następstwach: Astmie, Bezsenności, Biegu serca, Hysterii, Padaczce, Zawrotach, Obłądzeniu, Boleściach głowy, Doległościach narządu moczopłciowego, dla ukojenia wszelkich rozdrażnień nerwowych.
W PARYŻU u P. CLIN et Co, ul. Racine, 14. Dostać można w znaczniejszych aptekach.

Wielka
wyprzedaż alzacka.
Wielka
Hotel Berliński
Szyfony, sztyry g. wallis, dowlas, ręczniki, chustki do nosa, kołnierzyki damskie, mankiety, okrycia na łóżka, koszule wierzchnie, welniane koszule, cachenez, welna, welniane pończochy i szkarpetki, spódnice, flanelę, gaci, welniane peleryny, tahe i chustki na głowę itd. naci do machin, jedwab — bardzotanio (5585)

Oprawa obrazów
po bardzo przystępnych cenach poleca szklarnia
A. Hyrszfelda
Wrocławska ul. 21. (5427)
Szklanki od 12 sgr., szkło tafłowe na pół białe 20 i 30 Marek.

J'ai bien l'honneur d'informer Messieurs les amateurs d'arbres, que j'ai commencé l'arrachage et l'expédition des arbres
des mes pépinières dont je recommande à leur bienveillante attention.
Catalogue et prix courant franco sur demande.
DENIZOT
Pépiniériste à Górczyn p. Posen.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanownych panów
lubowników drzew,
ze rozpocząłem wyrwanie i wysyłanie ze szkółki mojej, którą polecam Ich łaskawym względom.
Katalogi i cenniki, franko na żądanie.
DENIZOT
szkółka w Górczynie pod Poznaniem.

Fabryka machin R. Jacobi'ego w Poznaniu
polecą się mianowicie do wykonywania
Młockarni
z systemem do czyszczenia i bez takowego.
Machin ciagnionych
przez konie, w różnych wielkościach.
Machin do warzenia
ręcznych i ciagnionych przez konie, i wszystkich w zakres ten wchodzących artykułów.
Reparacje machin parowych i wszelkiego gatunku i t. d. wykonują się **spiesznie po cenach umiarkowanych.** Skład patentowanych zniwiarów do zboża i traw ze sławnej fabryki
D. M. Osborne i Sp., Auburn Nowy-Jork.

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

Na główny skład otrzymała księgarnia **J. K. Zupańskiego** (5522)
dzieło p. t.
Przewodnik heraldyczny
przez
A. A. Kosińskiego.
Cena 6,50 M. ozdobnie oprawne.

Buchalterya, rachunki i korespondencya kupiecka wyklada guntownie, jak znaczna liczba jego uczniów twierdzi, w obu językach krajowych, lekcyje po umiarkowanej cenie (5524)
Merzbach, nauczyciel
św. Marcin pod Nr. 41.
Lekcyje muzyki.
na fortepianie podług metody **le' Carpentier** profesora Conservatorium muzyki w Paryżu. Bliższa wiadomość u W. P. Kalliera albo u W. P. Kalliera.
(5466)

Oprawa obrazów
po bardzo przystępnych cenach poleca szklarnia
A. Hyrszfelda
Wrocławska ul. 21. (5427)
Szklanki od 12 sgr., szkło tafłowe na pół białe 20 i 30 Marek.

J'ai bien l'honneur d'informer Messieurs les amateurs d'arbres, que j'ai commencé l'arrachage et l'expédition des arbres
des mes pépinières dont je recommande à leur bienveillante attention.
Catalogue et prix courant franco sur demande.
DENIZOT
Pépiniériste à Górczyn p. Posen.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanownych panów
lubowników drzew,
ze rozpocząłem wyrwanie i wysyłanie ze szkółki mojej, którą polecam Ich łaskawym względom.
Katalogi i cenniki, franko na żądanie.
DENIZOT
szkółka w Górczynie pod Poznaniem.

Fabryka machin R. Jacobi'ego w Poznaniu
polecą się mianowicie do wykonywania
Młockarni
z systemem do czyszczenia i bez takowego.
Machin ciagnionych
przez konie, w różnych wielkościach.
Machin do warzenia
ręcznych i ciagnionych przez konie, i wszystkich w zakres ten wchodzących artykułów.
Reparacje machin parowych i wszelkiego gatunku i t. d. wykonują się **spiesznie po cenach umiarkowanych.** Skład patentowanych zniwiarów do zboża i traw ze sławnej fabryki
D. M. Osborne i Sp., Auburn Nowy-Jork.

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

Na główny skład otrzymała księgarnia **J. K. Zupańskiego** (5522)
dzieło p. t.
Przewodnik heraldyczny
przez
A. A. Kosińskiego.
Cena 6,50 M. ozdobnie oprawne.

Buchalterya, rachunki i korespondencya kupiecka wyklada guntownie, jak znaczna liczba jego uczniów twierdzi, w obu językach krajowych, lekcyje po umiarkowanej cenie (5524)
Merzbach, nauczyciel
św. Marcin pod Nr. 41.
Lekcyje muzyki.
na fortepianie podług metody **le' Carpentier** profesora Conservatorium muzyki w Paryżu. Bliższa wiadomość u W. P. Kalliera albo u W. P. Kalliera.
(5466)

Oprawa obrazów
po bardzo przystępnych cenach poleca szklarnia
A. Hyrszfelda
Wrocławska ul. 21. (5427)
Szklanki od 12 sgr., szkło tafłowe na pół białe 20 i 30 Marek.

J'ai bien l'honneur d'informer Messieurs les amateurs d'arbres, que j'ai commencé l'arrachage et l'expédition des arbres
des mes pépinières dont je recommande à leur bienveillante attention.
Catalogue et prix courant franco sur demande.
DENIZOT
Pépiniériste à Górczyn p. Posen.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanownych panów
lubowników drzew,
ze rozpocząłem wyrwanie i wysyłanie ze szkółki mojej, którą polecam Ich łaskawym względom.
Katalogi i cenniki, franko na żądanie.
DENIZOT
szkółka w Górczynie pod Poznaniem.

Fabryka machin R. Jacobi'ego w Poznaniu
polecą się mianowicie do wykonywania
Młockarni
z systemem do czyszczenia i bez takowego.
Machin ciagnionych
przez konie, w różnych wielkościach.
Machin do warzenia
ręcznych i ciagnionych przez konie, i wszystkich w zakres ten wchodzących artykułów.
Reparacje machin parowych i wszelkiego gatunku i t. d. wykonują się **spiesznie po cenach umiarkowanych.** Skład patentowanych zniwiarów do zboża i traw ze sławnej fabryki
D. M. Osborne i Sp., Auburn Nowy-Jork.

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

VERITABLE BÉNÉDICTINE
PRAWDZIWY LIKIER BÉNÉDICTINE
OPACTWA FÉCAMP we FRANCYI
Wytwornego smaku, wzmacniający, pomaga trawieniu i obudza apetyt.
JEDEN Z NAJLEPSZYCH LIKIERÓW.
Wymagać, aby etykieta kwadratowa znajdowała się na spodzie butelki z własnoręcznym podpisem głównie dystrygującego.
Sklad główny w Fécamp we Francyi.
Agencya główna w Paryżu Boulevard Haussmann 76. Dostać można w Poznaniu w składach pp. Jakóba Appel i W. F. Meyer. (36)

Liebig'a
Company ekstrakt mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Tylko prawdziwy jeżeli etykieta każdego garnka ma obok stojące nazwisko **Liebig** w niebieskiej farbie.
Sklad hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia u wszystkich handlarzy towarów kolonialnych i wiktualów, drogistów, aptekarzy itd. (93)

Loterya.
Losy do 1 klasy 155 loteryi wykupić należy do 9 listopada r. b. włącznie do 6 godziny wieczorem. (5518)
Po upływie terminu tego upada prawo do granych w 154 loteryi i nadal zamówionych numerów.
H. Bielefeld
królewski kolektor loteryjny.

Tak bardzo ulubione
Salicylowe środki na zęby
dra. Joz. Philipps w Kolonii: woda do ust but. 1 M., proszek na zęby pud. 50 fen. usuwają z ust i spróchniałych zębów woń nieprzyjemną, chronią zęby od gnicia, konserwują zębia i nadają zębom kolor lśniący. Białe Skład główny (2495)
w Poznaniu w aptece Elsnera.

Dr. Schwaiger'a
ekstrakt
vegetabilny
leczy pod gwarancją gruntownie wszystkie, nawet przestarzałe choroby płciowe, tak męskie jak kobiece, w czasie jak najkrótszym. Flakonik 4 M. wraz z przepisem użycia. Korespondencya wprost za przesłaniem należności przez
Dr. Schwaiger
Wiedeń VII. Schottenfeldgasse 60.

Zdrowe kartofle
czerwone kupuje w większych ilościach (5503)
Fabryka parowa mączki
w Nidomiu p. Czarniejewem, najbliższe dworce kolei Schwarzenau, Gniezno, Weissenburg, o łaskawe oferty uprasza się franko na miejsce.

Cebulki kwiatowe
j. t. hyacenty, tulipany, crocus itd. mam tylko do połowy listopada suche na składzie i proszę w razie potrzeby tanich gatunków, które po największej części używane bywają do kultury krajowej, o szpieznie zamówienia, ponieważ resztę przed zimą zasadzić trzeba. Cennik przesyłam na żądanie franko — gratis. Za opakowanie obliczam tylko wydatki gotówką.
Poznań, Rybak Nr. 7 w październ. 1876.
A. Krause.

Futro damskie
elki, atlasem pokryte, mało używane, jest tania do nabycia w składzie futer Wgo H. Schultz, narożnik Podgórnjej i Wilhelmowskiej ulicy. (5469)

Żelazne piece
regulatory
zwyczajne piece do gotowania i ogrzewania.
Żelazne przenośne kuchnie
polecą po jak najtańszych cenach (5578)
T. Krzyżanowski
Szewska ul. 17.

Meblowane pokoje
blisko teatru wskaże (5516)
A. Cichowicz.

Sprzedaż apteki.
Dla aptekarzy polskiej narodowości nadarza się korzystne kupno apteki w W. X. Poznańskiem za zaliczką 30,000 marek.
Oferty uprasza się nadsyłać do Administracji Dzienn. Pozn. pod Nr. 5518.

Tryki (5515)
z zarodowej owczarni w Borku stoją na sprzedaż w **Kolaczkowie** p. Witkowem.

baranów
się rozpoczęła. (5425)

Sprzedaż tryków
w zarodowej owczarni **Nietążkowa** pod Starym Bojanowem rozpocznie się **dnia 16. października.**
Sprzedane zostaną:
1. tryki znanej od dawna oryg. trzody Negretti. Cena od 60 do 200 Mar. z wyłąc. rezerw.
2. tryki utworzonej prz. z trzody z Rambouillet i Videville oryg. trzody kiamboilletów. Cena od 100 do 300 M.
3. tryki, pochodzące z krzyżowania wyborowych oryg. tryków Rambouilletów i stóśowych do tego szlachetnych macierki Negretti. Cena od 90 do 300 M.
4. tryki angielskiej rasy wieśnej, hodowane z oryg. Southdown, Oxford, Hampshire-down. Cena 90 Mark.
Stajenne od tryka 3 Mark.

Wielka piekarnia
nowo urządzona jest natychmiast do użycia Strzelecka ulica 20.
Dla nieprzewidywanych okoliczności jest jeszcze do wypuszczenia **obszerny lokal**
na 2ém piętrze w Ryńku pod 58. Bliższych warunków dowiedzieć można w księgarni **Zupańskiego** (5132)

Une dame française
bien connue dans le Duché, désire placer comme institutrice, le 1er vier. S'adresser à la Redaction Nr. 5.
Młoda osoba
nie muzykalna, parę lat mająca praktycznym zawodzie poszukuje zatrudnienia początkujących dzieci od 1 stycznia. skawe oferty proszę pod adresem: **A. B. 394** poste restante **Gniezno.**
Młoda osoba
władająca oboma językami krajowymi, odebrała wykształcenie w szkole handlowej, szuka stósownego miejsca. Bi. wiad. Dzienn. Pozn. pod Nr. 5519.
Osoba która przez lat kilka zajmowała się domowym gospodarstwem w domach znanych, mogąc zarazem przyjąć miejsce bony czatkujących dzieci, opatrzona w świadectwa poszukuje miejsca zarab. 1 stycznia 1877 r. O łaskawe zgłoszenia uprasza się **A. B. poste restante Borko** (5511)

Wdowa,
Polka, zajmująca od lat kilkunastu stoko jako samodzielną gospodyni w piernicach na prowincji, poszukuje natychmiast lub od Nowego Roku 1877 odpowiedniego pomieszczenia. Bliższa wiadomość w kowne zapytania pod lit. **X G. 1876** poste restante **Książ.**
Na Nowy Rok otwarte w mojej miejsce dla
elewa.
M. Michalski aptek
Loslau, Górny Śląsk.
Ogrodowy.
Żonaty z małą rodziną poszukuje zarab lub od Nowego Roku. Litera **G. 1876** poste restante **Granowo.**
Dzisiaj
wieprzowe no
na które zaprasza uprzejmie
E. Mähl
Bismarkowska ul. i róg św. Ma.
Dzis w środę
wieprzowe no
u **F. Buttel**
W. (635)
5520) Nowomiejski Rynek
W środę d. 1 listopada
kiszki z kapus
u **Sujeckiego,**
Zamkowa ul. Nr. (5517)
piwo
Feldschlos
Świeże flaki,
bigos, i polskie zrazy poleca dzienne restauracya **T. Lickiego** ciszkowska ul.
Interesowanym osobom donoszę uprzejmie, że rozpoczął **kurs tańca** dla dorosłych, również urząd am osobne kół dzieci za połowę ceny.
Olimpia z Szczepańskich
Warchanek.
Grobka Nr. 22, w domu p. Prąd.
Towarzystwo Muzyczne
W niedzielę 5 listopada o 8 wie odbędzie się w Bazarze **wieczorek muzyka**
z loteryą fantową na stypendyum s. p. Libe.
Biletów można dostać przy kasie członków Towarzystwa po 1 dla reszty po 2 Marki.
Przy tej sposobności zawiadam członków Towarzystwa Muzyk iż zebrania Tow. odbywają się gularnie **każdego piątku** wiadomiac o tem członków za pośrednictwem dzienników nie będziemy.
Składki zaległe od członków z cęowych ściąganie kasa Towarzystwa przez zaliczkę pocztową.
ZARZĄD
Towarzystwa Muzycznego
Teatr polski w ogrodzie Potol
w POZNANIU.
We wtorek dnia 31 paźdz.
ULTIM
komedia w 5 aktach.
W środę dnia 1 listopada
IDYOC
komedia w 3 aktach.
Żyd w berz
wodow.
Poczetel

Wdowa,
Polka, zajmująca od lat kilkunastu stoko jako samodzielną gospodyni w piernicach na prowincji, poszukuje natychmiast lub od Nowego Roku 1877 odpowiedniego pomieszczenia. Bliższa wiadomość w kown